

Nr 134.

Av herr **Adolfsson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet m. m.*

I bilaga 11 till årets statsverksproposition, nionde huvudtiteln, punkten D 34, Bidrag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet m. m. har föreslagits, att för ändamålet under budgetåret 1951/52 skulle anvisas ett obetecknat anslag å 966 500 kronor. Av lantbruksstyrelsen och Hushållningssällskapens förbund framfört förslag att ifrågavarande anslag skulle uppföras som förslagsanslag har departementschefen icke ansett sig kunna förorda.

I motioner, som framlades vid förra årets riksdag, underströks den betydande omfattning, som hushållningssällskapens undervisningsverksamhet under senare år fått. Utökningen var särskilt påtaglig i fråga om den kombinerade muntliga och skriftliga undervisningen. Denna utveckling har under läsåret 1950/51 ytterligare accentuerats.

Som framhölls i ovannämnda motioner är det synnerligen angeläget, att hushållningssällskapens undervisningsanslag uppföres som förslagsanslag. Detta främst på grund av den omständigheten, att så länge anslaget kvarstår som obetecknat, kan den anslagsfördelande myndigheten, nämligen lantbruksstyrelsen, icke meddela kursanordnarna besked om de blivande statsbidragen, förrän samtliga statsbidragsansökningar inkommit och en preliminär fördelning verkstälts. Detta medför tyvärr, främst inom den s. k. kombinerade undervisningen, att studiearbetets igångsättande måste uppskjutas. Härigenom går på grund av de varierande lokala förhållandena värdefull studietid förlorad. En annan följd blir, att studierna måste forceras för att kurserna skola hinna avslutas före vårbrukets igångsättande.

Erfarenheterna från läsåret 1949/50 utvisa därjämte, att den nuvarande anslagsformen medför ytterligare en väsentlig olägenhet. Vid den preliminära anslagsfördelningen måste nämligen en hel del anslagsansökningar nedprutas för att kunna inrymmas inom ramen för det tillgängliga anslaget. Detta innebär, att en hel del planerade kurser ej kunna komma till stånd. Å andra sidan äro de ansökningar, varpå denna preliminära fördelning grundar sig, helt naturligt uppgjorda under den förutsättningen, att de maximalt beräknade kostnaderna för varje kurs skola bli täckta. Det har emellertid visat sig, att de verkliga kostnaderna på grund av olika omständigheter, vilka man icke känner till och kan taga hänsyn till vid ansökningarnas uppgörande, i de flesta fall bli lägre. På grund härav blir anslaget icke helt utnyttjat, och enligt vad vi under hand inhämtat torde ett belopp

om cirka 75 000 kronor av det ovannämnda anslaget komma att kvarstå outnyttjat under läsåret 1949/50. Denna betydande nackdel skulle kunna elimineras, om anslaget uppfördes som förslagsanslag. Härigenom skulle kurserna kunna igångsättas utan dröjsmål och utan nu erforderlig preliminär anslagsfördelning. Man skulle ej heller behöva befara, att den givna anslagsramen överskrides. Härför talar framför allt den begränsade tillgången på kvalificerade lärarkrafter.

I detta sammanhang må påpekas, att de genom överstyrelsens för yrkesutbildning förmedling utgående statsanslagen till kursverksamhet inom hantverk, industri m. m. äro uppförda som förslagsanslag.

Av anslaget till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet utgår även statsbidrag till av sällskapen anordnade studieresor och till Föreningen Skogs- och lantbruksfilm för framställning av undervisningsfilm och bildserier m. m. Dessa delar av anslaget synas däremot knappast behöva uppföras som förslagsanslag.

På grund av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet m. m. måtte besluta, att för undervisningskurser med muntlig undervisning samt för kurser med kombinerad muntlig och skriftlig undervisning avsedda delar av anslaget skola uppföras som förslagsanslag.

Stockholm den 24 januari 1951.

Gunnar Ericsson
i Näs.

Eric Nilsson
i Svalöv.

Holger Adolfsson.

Gösta Netzén.